

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și administrațiunea :

Brașov, piața mare Nr. 22. „Gazeta“ ieșe
Mereurea, Vinerea și Duminica.

Prețul abonamentului :

Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe
trei luni 2 fl. 50 cr. Teri esterne pe șase
luni 14 fr., pe an 28 franci.

Să prenumera :

la poștele c. și r. și pe la dd. corespondenți.

Anunțurile :

una serie garmondii 6 cr. și timbru de 30
cr. v. a. pentru fiecare publicare. — Scri-
sori nefrancate nu se primesc. — Manu-
scripte nu se retrămit.

Anul XLVII.

Nr. 33.

Duminică 18 (30) Martiu

1884.

Brașov 18 Martiu st. v.

O scrisoare dela Blașiu, ce-o publicăm mai
la vale, deșteptă îngrijirile noastre cele mai se-
rioase.

Este cunoscut cetitorilor noștri că la fai-
măsa conferență a consorțiului frățietății au
luat parte, ca membri activi, și doi bărbați
tineri din Blașiu : d. avocat Csato și profe-
sorul Dr. Alesandru Grama. Ei au declarat
acolo că ca „Blășieni“, nu ca particulari, s'au
dus „cu bunăvoință și entuziasm ca să ia
parte la opera patriotică a acelei conferențe.“

Atitudinea neașteptată a acestor două per-
sone distinse din Blașiu a trebuit să ne sur-
prindă cu atât mai vârtos, cu cât știeam,
că atât d. Csato, cât și Dr. Grama sunt bine
veduți la curtea metropolitană, ba ocupă chiar
o pozițiune ce-i face să fie într'un strâns con-
tact cu Escelența Sa Metropolitană, cel d'ân-
tău fiind avocat al arhidiececei, cel d'alt
doilea profesor seminarial, redactor al
făii bisericești și, pe cât știm, al doilea
secretar pe lângă persoana Escelenței Sale.

Noi am arătat cu totă sinceritatea strania
impresiune ce a făcut-o asupra-ne atitudinea nu-
miilor domni, care a dat privilegii raporturilor
foilor maghiare de a accentua cu deosebire calita-
tea de avocat arhiepiscopesc al d-lui Csato, ba
mulu, în nesciința sa caracteristică, l'a trecut în
listă chiar ca Metropolitan. De aici se putea naște
baniala, că și Prea Sântia Sa părintele metro-
polit Vancea, care până acum s'a purtat foarte
reservat, se amestecă în politica funestă a
d-lui Gall și soți și de aceea ne pare bine, că
domni Csato și Grama declară ași în făia
noastră sus și tare, că domniile lor au luat
parte la acea conferență din „voie liberă“ fără
„nici o înviațiune dela nimenea, ca bărbați in-
dependenți în păreriile lor politice.“

Inregistrându această declarație totuși nu
putem să ne mirăm cum d-nii Csato și
Gramă și-au putut schimba păreriile d-lor
politice în timp de două luni și jumătate așa
de cumplit, în cât din pasiviști ce au fost
la alegerile oficialilor municipali din comitatul
Albei inferioare au devenit deodată activiști
estremi de ai d-lui Gall și aderenți ai d-lui
Tisza.

Cunoscem în persoană pe d. Csato și
știm că are o memorie foarte bună, de aceea
ne luăm voia a-i aduce aminte că în adunarea
județană din Aiud dela 20 Decembrie anul
trecut d-sa a ținut o vorbire fulminantă
despre care relatează corespondentul nostru
(Gaz. Trans. Nr. 147 din 1883) că a produs
mare efect. În această vorbire d. Csato a ară-
tat că „Maghiarii au respins toate încer-
cările Românilor de a se înțelege împre-
ună și pe Români i-au tractat totdeauna
„ca pe niște străini și fii vitregi ai patriei așa
„ca acestia (Români) au pierdut totă speranța
„într-o înțelegere cu Maghiarii și decât a mai
„remai pe ici pe colo câte un suflet, din
„care n'a perit speranța aceasta, acela este nu-
„mai ca un meteor de noapte, care în loc de
„a lumina mai mult spariă cu aperiința lui cea
„bizară; cum adunarea aceasta i-a smuls și
„dănsului speranța așa cât decât s'ar
„scrie un adagiu pe porța prefecturii nu s'ar
„află altul mai bun ca teribila inscripțiune:
„Lasciate ogni speranza voi ch'entrate“.

După această vorbire d. Csato cu toți Ro-
mâni, între cari era și d. Dr. Grama, au pără-
sit adunarea „lăsându singuri pe Maghiarii cu
„apartențele lor ca să îndeplinească o politică

„atât de nepatriotică, pentru ca Români să
„se nu fie responsabili viitorului și Europei.“

Ei bine ce s'a întâmplat ca d. Csato, două
luni și jumătate după o astfel de vorbire, să
între în partida d-lui Tisza pe simplul cuvânt
al d-lui Gall, că inițiativa d-lui a fost salu-
tată cu simpatia de presa maghiară? Nu trebuie
să credem că aici s'a petrecut ceva extra-
ordinar, că d. Csato a fost tras la Pesta de
un farmec, căruia n'a putut să-i reziste?

Domni Csato și Grama declară înse, că
s'au dus la Pesta de bună voia lor. Forțe
bine! Ei sunt stăpâni preste convingerile lor
și niciodată nu ne vom încerca de a ne
atinge de acest sanctuar al individului.
Se ne ierte înse, decât trebuie să combatem
aspru teoria d-lor, după care „ca Români pe
pământ nu se sânt responsabili decât con-
științei proprii“. Noi nu înțelegem nicidecum
datoria națională a Românilor în modul acesta,
ci suntem de părere că fiecare Român este
responsabil înaintea națiunii pentru ori-ce pas
prin care se atinge cât și de puțin interesele
acesteia.

La celelalte puncte atinse în scrisoarea d-lor
Csato-Gramă nu este locul să răspundem aici.
Cât pentru învinuirea făcută Blășianilor de
„daco-românism“ vom consacra acestei ces-
țiuni importante un deosebit articol.

Cronica evenimentelor politice.

D-lui Tisza lucrează cu tactică combinată.
El a aranjat și o conferență de înfrățire
s e r b e s c a. Vre-o 50 de Sârbi, cam totu atâți,
ca și cei din compania Roman-Gall, s'au sfă-
tuit asupra atitudinii ce este să se observe în
viitor de către Sârbi sub președinția lui Nic.
Maximovici și majoritatea (câci spre onora Sâr-
bilor fie d'isă s'au găsit și de aceia cari au
condamnat direcția frățietății) a primit urmă-
toarea programă de acțiune cu privire la alege-
rile viitoare dietale :

1. Sârbi stându pe baza dreptului public creat
prin Art. de Lege XII din anul 1867 și pîntrun
deosebit patriotice, vor să năsu în unire cu ceilalți
cetățeni ai patriei conformu principiilor liberale aco-
modate timpului, ca statul ungar să se desvôle în
fiecare direcțiune, să se întărească și prin aceea să se
restabilească bunăstarea comună.
2. Ei vor să stăruie
pentru executarea Art. de Lege 44 din an. 1868 despre
egala îndreptățire a naționalităților.
3. Ei vor să cere
să li se lase folosirea deplină a autonomiei bise-
ricești garantate Sârbilor prin art. de Lege
9 din anul 1868.
4. Intre marginele acestei legi
Sârbi vor să pretindă să se delăture toate gravaminele
câte s'au ivit cu privire la autonomia bisericească.

Caracteristice sunt două momente cari de-
osebesc acțiunea Sârbilor lui Angyelici de
aceia a companiei Roman-Gall. Antău în pro-
grama sârbescă nu e vorba de alăturarea Sâr-
bilor la partida d-lui Tisza; al doilea s'a
decis ca această programă să se prezintă
conferinței generale sârbesci ce se va ține la
Kikinda-mare. Prin urmare consorțiul sârbesc
nu s'a rupt pe față de corpul națiunii sâr-
besci, cum au făcut omii frățietății române-
maghiare din Pesta și este posibil că la Ki-
kinda programa Sârbilor lui Angyelici să se
respinsă. La conferința memorată mai sus Sâr-
bi din Neoplanta au pledat cu argumente
tari pentru politica pasivității.

Diariul guvernamental „Pester Lloyd“
nu mai poate de bucurie pentru că vede, că
naționalitățile din Ungaria (mai bine d'isă omii
frățietății —) să întorcă érași în cercul lucrării
pacifice constituționale, „spre a conserva și sporii

tote bunătățile libertății și ale civilizațiunii.“ Lui
„Pester Lloyd“ nu e nici de libertate, cu atât
mai puțin de draguța de civilizațiune, pe care
prin faptele cele brutale ale sale și ale stăpâni-
lor săi în toate țările o ia în deșert. Făia
guvernamentală să bucură de acțiunea consor-
țiului sârbesc și român fundat de d-lui Tisza,
pentru că speră că Sârbi și Români vor
întra în strunga partidei tisaiste unde Tisza
pote tunde, mulge și bel pe bietele naționalități
cum îi place. Șovinistii maghiari speră că
vor putea topi cu timpul naționalitățile în
cazanul maghiarisării. Păstorii Angyelici și
Roman, cari stau în serviciul guvernului un-
guresc, vor să ducă pe Sârbi și pe Români prin
rovinele și smărcurile activității, ca apoi totu
ei să îi bage în căldarea maghiarismului dîcându
că și așa suntem niște națiuni călbejite, cari
numai sunt de traiu.

Vorbindu despre conferința Sârbilor din
25 Martie „Pester Lloyd“ dîce, că conclusele
conferinței îl umplu de plăcere, nu că doră ar
fi mulțumit întru toate cu punctele programei
dér pentru că vede, că Sârbi sunt pe calea
cea mai bună de a să apropiă de factorii for-
matori de stat din Ungaria. Discutându pro-
grama conferinței sârbesci dîce, că nu voesc
să facă nici o învinuire. Lucrul cel mai
principal după „P. Lloyd“ din conclusele confe-
rinței sârbesci este esprimat în punctul prim al
programii, unde Sârbi lui Angyelici acceptă drep-
tul public unguresc și constituțiunea ungurescă
ca basă (ca și consorțiul frățietății române din
Pesta. Red. Gaz.) a existenței lor politice și pără-
sesc cu totul pozițiunea separatistă de
partidă separată sârbescă. Acesta învôle în
sine recunoscerea ideii de stat național unguresc
pe care au tăgăduit totu-deuna (și o tăgăd-
uesc și acuma — Red.) adevății conducători
și reprezentanți ai Sârbilor.

Acesta recunoscere din partea unor cetă-
țeni unguresci să pare ca o anomalie, cându
vinu numai acuma să o proclame serbătoresce.
Acesta desbrăcare a Sârbilor lui Angyelici de
individualitatea lor națională și contopirea în
națiunea politică, indentificată cu națiunea gene-
tică maghiară pentru „Pester Lloyd“ este o
politică sănătoasă națională sârbescă. Credem
deu, că făia guvernamentală vede în această de-
clarațiune un triumf al maghiarismului, al
teoriei statului național asupra ideii polietnice
și poliglote a statului, basată în starea și des-
voltarea lui reală. Bucuria celor dela „P.
Lloyd“ este înse prea timpurie, căci decât omii
ca Dr. Polit condamnă procederea conferinței
consorțiului frățietății serbo-maghiare, fie sigur
că poporul sârbesc nu merge cu acest consor-
țiu.

Mauritiu Jokai declară în „Nemzet“, ca
prințul de coronă Rudolf l'a însărcinat,
ca să ridigeze din opera etnografică a
monarhiei austro-ungare partea
aceia, care tractează despre țările coronei sft.
Stefan. El a primit asupra sa problema de a
participa la această operă monumentală, cu
speranță sigură, că învățatii, scriitorii, iubitorii
de artă și adunătorii de date din Ungaria să
vor grăbi cu asemenea entuziasm, de a con-
tribui cu toate cunoștințele și științele lor,
ea în deceniul viitor să se creze o operă,
care să eternizeze existența milenară a
Ungariei cu cuvântul și după chipul. Jokai
schităză apoi programa redacțiunii și declară,
ca prințul de coronă a lăsat mână liberă
colaboratorilor și numai cât a dat îndrumarea,
ca opera să fie astfel, ca să servescă spre
onora monarhiei și a scriitorilor și artiștilor.
Prințul austriac de coronă voesc să realizeze
o operă

literară și artistică grandioasă și pentru ca să p^otă ajunge la scopul^u, ce și l'a propus^u nu s'a adresat^u numai la Jokai, ci și la alte puteri literare și artistice din monarhia. Scopul^u operii intenționate este, de a face ca poporul să cunoscă mai bine monarhia din toate considerațiunile și să pună adevăratul patriotism pe niște baze mai largi și mai solide.

Inițiativa prințului de coronă, spre a creă o operă, care să inaugureze o cunoștință temeinică a popórelor^u și a țerilor^u, care formeză monarhia austriacă, este una din cele mai salutare. Acastă operă grandioasă literară și artistică va eternisă pentru toate timpurile numele prințului de coronă, care a dat^u prima idee la acest^u salutar^u monument^u, în care se vor^u prezenta toate popórele monarhiei austriace ca într'un^u mosaic^u antic^u. Noi nu putem^u decât să salutăm^u acesta întreprindere frumoasă, d^e ră totodată voim^u, ca și poporul român^u să figureze într'un^u mod^u demn^u, de aceea dorim^u, ca Alțeta S'a archiducele Rudolf^u să angajeze la acastă lucrare și literați români și credem^u, că datorința acestora este să adune toate datele necesare despre Români și să le pună la dispoziția Alțetei Sale.

Sub titlul^u „Comerciu^u român^u cu petrol^u“ „Pester Lloyd“ de la 22 Marte prevestește pe capitaliștii străini să nu se angajeze în exploatarea petrolului din România, decât nu vor^u să se ruineze. Cele trei companii străine, cari se ocupă acum cu acastă exploatare, ar fi perdute, se dice, aprópe patru milioane și vor^u fi nevoite să se retragă. Causa acestei perderi e scăderea în productivitate a terenurilor petrolifere, cari promit^u atât de mult^u la început^u. La Drăgăneșa, proprietatea d-lui Cantacuzin^u, păcura se urcă cu atâta putere, în cât^u aruncă sondele la mare depărtare. Acum însă, productivitatea a scădut^u într'un^u chip^u îngrijitor^u.

Ni se asigură — serie Român^u — că, în privința presei s'au luat^u de comitetele de delegați unite otărirea, ca, ori-ce deliete de presă privitoare la funcționari să fie judecate de juriu, ér ori-ce atac^u adus^u numai familiei persoanelor^u private, care nu sunt funcționari să se trimită la tribunale. Patru din delegații Camerii au fost^u pentru proiectul^u redactat^u de minoritatea comisiei Senatului, ér doi au fost^u ca libertatea presei să se lase ast-fel^u, cum este în actuala Constituțiune. Tot^u de acastă părere au fost^u și doi din delegații Senatului, ér doi au fost^u de aceeași părere cu cei patru ai Camerii.

D. I. C. Brătianu, primul ministru, a fost^u în 14 Marte la Palat^u, unde în numele Consiliului de ministri, a felicitat^u pe M. S. Regele, pentru aniversarea proclamării rigatului.

Cuvântarea, ce a adresat^u împ^{er}atul^u în Germania președinților Reichstagului, când^u aceștia veniră să-l felicite pentru aniversarea a 87-a a dilei născerei sale, n'a fost^u nicidecum o cuvântare de ocaziune, ci, fiind-că a fost^u rostită față cu consiliul^u federal^u, a dobândit^u însemnătatea unui mare act^u politic^u. Écă cuvintele rostite de împ^{er}atul^u: „Sunt vesel^u d'a ved^e pe domni^u din consiliul^u federal^u, v^e mulțămesc^u pentru marea d-v^ostră activitate și sunt fericit^u de a av^e aceleași ținte cu principii germani de altă dată; de partea acesta sunt securi.“ După aceea împ^{er}atul^u se adresă cătră președinții Reichstagului, cărora le dⁱse: „Desbaterile au fost^u f^orte vii în aceste din urmă zile. Inceputul acestor^u debateri din Reichstag nu mi-au plăcut^u. M^e surprinde, că se fac^u greutăți, când^u este vorba de prelungirea legii contra socialiștilor^u. Se uită ce a provocat^u crearea acestor^u legi. A trebuit^u să sângerez^u. Cred^u, că sunt îndreptate chiar contra mea personal^u lucrurile, când^u se refuză mișl^ocele contra unor^u asemenea escese. Ne aflăm^u la o răspântie și unele din sforțări vor^u conduce în cele din urmă la răsturnarea monarhiei. Ingrijit^u, ca totul^u să se facă bine.“

Un^u membru din secțiunea statistică a societății imperiale rusești de geografă a publicat^u o curiosă lucrare asupra esilării în Siberia dela anul^u 1823 încóce după cifre oficiale. Aceste cifre cresc^u neconținut^u și ating^u maximul^u lor^u în 1875 și 1876 (în acastă epocă s'au arătat^u primele simptome ale nihilismului și primele mari procese politice). În 1876 nu

s'a trāmis^u dincolo de Urali mai puțin^u de 19,000 de persoane. Mai bine de jumătate de esilați, 51%, au fost^u loviți de „justiția administrativă“, adecă esilați fără a fi judecați. În acastă categorie sunt înțeleși acei, cari sunt transportați în urma unei hotăriri a consiliului comunei (hoți de cai și de vite, incendiari, pungași de tot^u felul^u, în contra cărora membrii comunei rurale exercită dreptul^u lor^u într'un^u mod^u neînduplecat^u). Numărul^u acelor^u, cari întovărășesc^u de bună-voe pe esilați, femei și copii, cresce neconținut^u. Mai rar^u e casul^u, ca un^u bărbat^u să însoțescă pe nevasta lui. Cheltuielile generale, pe cari le ocazionază aceste triste convoiuri, se urcă la 700,000 de ruble pe an^u.

D. Iandrinzev — acesta e numele autorului, — face câte-va cugetări morale și o descripțiune a vieții esilaților. Nici-odată, dice densul^u, aceștia nu se obicinuesc^u cu modul^u lor^u de existență, cu noul^u lor^u gen^u de viață. Arare-ori ei se instaleză și exercită o meserie séu un^u comerț. Nici unul^u nu părăsesce speranța întórcerii. În aceste funeste colonii, numărul^u crimelor^u e mare: 1 la 28 de locuitori. Acastă cifră nu vorbește în favórea teoriei moralisării esilaților și a vinovaților prin transportare.

Poliția din Viena, după ce arestă pe teroristul^u Kammerer, care trăise la Berna avisă poliția acestui oraș^u, cum că mostianii din Berna se află în legătură cu omoritorii din Viena și Studgart. Poliția făc^u imediat^u o anchetă energetică și rezultatul^u acestei anchete a fost^u adunarea tuturor^u dovedilor^u cum că, centrul^u agitațiunii proseliților lui Moise se află tocmai în Germania și Austria, ér nu în Elveția.

Veniturile Turciei se urcă la suma de 271.875,000 franci. Acastă cifră nu cuprinde cele 70,385,000 franci afectați la plata dobândilor^u, despăgubiri de rășboi, etc. Cheltuielile ating^u suma de 381.950,000 franci, în cari nu intră nici o proviziune pentru datoria publică socotită la 550.000,000 franci și care ocazionază o sarcină de 50 milioane franci. În general^u, cheltuielile anuale întrec^u veniturile cu 100 până la 124 milioane. Anul^u acesta deficitul^u, dice-se, va atinge suma de 150 milioane. Consecințele acestei sisteme sunt lesne de vedut^u. În acastă încercătură funcționarii publici și armata sufer^u mai cu sémă, primind^u d'abia jumătatea soldei. Nu e de mirat^u deci, că în administrațiunea turcescă domnesce corupțiunea. Ministrul^u ca și cel^u mai mic^u slujbaș^u își face singur^u partea séu opresce în drumul^u lor^u spre visteriă banii contribuabililor^u. Acastă corupțiune întinsă costă pe tesaur^u cel^u puțin^u două treimi din veniturile séle. O reformă financiară în Turcia e d^er absolut^u necesară.

Adunarea alegătorilor români din comitatul^u Făgărașului conchiămată pe ziua de 4 Aprile se amână pe 11 Aprile 1884, în care și se va întruni la 10 óre a. m. la „Otelul^u Paris“ în Făgăraș.

Comitetul^u clubului alegătorilor români din comitatul^u Făgărașului.

Făgărașu 27 Marte 1884.

A. Micu, I. Roman, I. Duvlea,
preș. secret. membru comit.

Convocari.

Conform^u scriptei comitetului permanent^u electoral^u din Sibiu d^ete 10 Faur^u a. e. avem^u onóre a convocă pe toți alegătorii români din comitatul^u T^ernăvei-mici la conferința electorală ce se va ține în D. S. Martin^u la 9 Aprile st. n. la 11 óre a. m.

Obiectele conferinței vor^u fi următoarele:

1. Reconstituirea clubului electoral^u.
2. Alegerea reprezentanților^u la conferința generală, ce se va ține în Sibiu.
3. Alte propuneri referitoare la ținuta Românilor^u alegători din comitat^u.

Dela comitetul^u clubului electorală din D. S.-Martin.

Dicio-Sân.-Martinu în 17 Marte 1884.

Vasilie Zehan^u, Iacob^u P. Macaveiu,
președinte. secretariu.

Blășiu 27 Marte 1884.
Pré stimate Domnule Redactor^u! După ce în doi numeri ai prețuitului diar^u, ce redigeți, am fost^u fără nici o basă criticat^u pentru participarea mea la conferința ținută în 14 l. e. în Budapeșta, și pentru conduita mea observată cu acea ocaziune, ear critica D-tale a dat^u ansă la non-sensul^u din Blășiu, apelând^u la s^emțământul^u D-tale cavaleresc^u și de lealitate precum și la datorințele, ce le ai ca redactor^u al^u unei foi seriose politice te rog^u să binevoiesci a publică în prețuitul^u D-tale diar^u alăturata rectificare a mea și a amicului meu Dr. Alexandru Grama.

Sperăm^u, că nu vei refuză împlinirea unei cereri atât^u de juste, cu atât^u mai v^ertosă pentru că nici nu este vorba de-o corespondință privată, ci de-o rectificare provocată prin nescăi aserțiuni eronate de ale D-tale.

După cari primesce asigurarea deosebitei considerațiuni dela al^u D-tale

stimător^u
Ludovic^u Csato.

Blășiu 27 Marti^u 1884.

Onorat^u Redacțiune!

După ce „Gazeta Transilvaniei“ mai întâiu m'a suspiciionat^u, că eu în conferința din Budapeșta nu aș fi reprezentat^u ideile mele, éră după aceea în doi numeri a susținut^u, că eu în aceeași conferință aș fi vorbit^u în numele Blășianilor^u, am onóre a rectifică lucrul^u prin următoarele: Eu în numita conferință am vorbit^u numai în numele meu și a consoțului meu profesorul^u Dr. Alexandru Grama, cu care laolaltă am luat^u parte la aceeași conferință și eu care am avut^u mai înainte înțelegere prealabilă cu privire la ținuta, ce am^u voit^u a-o observă. Acesta se vede apriat^u chiar și din cuvintele mele, cum sunt acele reproduce în „Gazeta Transilvaniei“, cari sună: „noi Blășianii, cari suntem^u de față la acastă conferință.“ Érá prin cuvântul^u: responsabilitate, ce l'am^u întrebuințat^u în același pasagi^u al^u vorbirii mele, și pre care póte că se baséza Onor. Redacțiune în aserțiunea sa, eu am înțeles^u responsabilitate înaintea conștiinței noastre naționale, éră nu înaintea la nu știu ce trāmițetori, despre cari în tot^u vorbirea mea nu este nici barem^u un^u singur^u cuv^ent^u. Am vorbit^u mai departe în discursul^u meu despre Blășian^u, însă nicăiri în numele lor^u, și sub Blășian^u nicidecum nu am înțeles^u pre opidan^u, ci am înțeles^u Blășiul^u cel^u inteligent^u, Blășiul^u cel^u istoric^u, Blășiul^u acela, căruia în continuu, precum bine știți, i se aruncă în față pre nedrept^u Dacoromanismul^u. Noi ambii încă în 1881 am^u fost^u politice convinși despre desastrelle cele multe, ce le-a adus^u politica pasivității preste națiunea română, și încă atunci am^u ținut^u susu ambii principiul^u activității, ca unicul^u, prin care credem^u și suntem^u convinși, că desastrelle aceste le putem^u reduce la un^u minimum. Din cauza acesta ved^end^u, că în Budapeșta se va ține una conferință a alegătorilor români, ce țin^u la principiul^u activității, fără de a suspiciionă buna intențiune a conchiămătorilor^u, din voce liberă, fără nici una înviațiune dela nimene, pre carea ca bărbat^u independent^u în părerile politice nu o am^u primi în contra convingerei noastre dela nimene, am^u luat^u parte la aceeași conferință, și pentru acesta atât^u ca Român^u, cât^u și ca alegător^u pe pământ^u nu ne s^emțim^u nimeniua responsabil^u decât^u singuru conștiinței noastre; éră timbrările neusuate în luptă pentru idei politice prin jurnalistica loială și cultă, ce de un^u t^em^up^u încóce se aruncă în fața celor^u ce au participat^u la aceea conferință din partea umora, cari au alte principie politice, chiar în interesul^u național^u și din iubire cătră națiune, în carea nu primim^u prelegeri dela nimene, nu ne vor^u intimidă nici-odată a nu ne spune și ap^eră principiile și vederile noastre politice țin^end^u-ne de adagiul^u străbunilor^u: „sif fractus illa batur orbis, impavidum ferient ruinae.“

Primiți Domnule Redactor^u asigurarea considerațiunii noastre.

Ludovic^u Csato,
Dr. Alexandru Grama.

Români de peste Carpați.

În Ploiesci a apărut^u un^u diar^u nou cu numele „Alarma“, care și-a propus^u de a ține în curent^u pe cetitorii séi și cu starea și mișcarea Românilor^u dela noi. Felicităm^u pe confrății dela „Alarma“ din inimă și le dorim^u mult^u succes^u. Pentru astăzi estragam^u din

tr'unu interesantă articulu altă acestui diart în-
titulată „Românii de peste Carpați“ următoarele :

Noi, grația virtuților strămoșești, cari n'au pututu
fi stăpinate din vinele noastre nici de vitregimea vécui-
loru, nici de mârșavele uneltiri ale vrășmașilor noștri
seculari, stăm astăzi pe o treptă, la care nici că
amă fi pututu visă înainte cu câte-va decimii de ani.
Ajunși însă la această înălțime nu trebuie, nu ne este
ertat să uităm, că mai avem frați cotropiți de
străini, cari în timpuri foarte grele ni-au ajutat rege-
nerându limba și desfășurându-ne istoria din nomolul
întunecului (prin G. Șineai, P. Maior, S. Micu-Clain)
și ne-au trimisu apostolul pe nemuritorul Georgiu
Lazaru, care se ne deștepte din letargia, în care ne-a
impinsu epoca tristă a fanariotismului.

Vomă dovedi în numeroase viitoare, că poporul ro-
mân de peste Carpați cu toate prigonirile și suferin-
țele, ce le-a suferitu și suferă zilnic, este încă plinu
de viață și resistă neclintit tuturor opintirilor duș-
mane, și chiar această resistință, această putere de
viață a lui a pus pe grijă pe vrășmași, cari folosindu-
se de situațiunea politică și împrejurările favoritoare
de astăzi, nu lasă nici un mijloc neîntrebuințat,
cu care gândesce să-lu cotropescă..

Nu pretindem — și nu este Român cu mintea
întregă, care se o pretindă — ca statul român să
între în încercături zădărnice cu statul vecin austro-
ungar, nici dela societatea română nu se ceră jertfe
extraordinare în favorul Românilor de peste munți.
Totu ce se pretinde dela noi e numai, ca să arătăm
mai multă interesu, să dovedimă mai multă râvnă
pentru a cunoșce starea și păsurile fraților noștri de
peste Carpați. Căci într'adevăr cum stăm astăzi
în această privință ?

„Franțuzeșca totu o vorbim în salone; ne dăm
fetele după baroni străini — fie și Unguri — numai
se ni le ceră; ne-amă obișnuitu cu străinii, în cătu
nu-i scotemă nici de acolo, de unde putem și unde
suntem în stare să-i înlocuimă cu omenii noștri (mai
între scotemă câte ună „Ungurénă“, fiindcă n'are
tote formele, cari se-lu îndreptățescă a fi român după
concepțiã noastră cea mai nouă); în școlile noastre se
învață despre Babiloneni, despre Persi, despre Egipteni,
despre Norvegi cu o amăruntime esemplară, — tinerimea
părăsesce însă liceele cu o idee confusă și adesea
fără nici o idee despre istoria jumătății subjugate a
poporului român; din Franca cunoscemă toate departa-
tamentele și scimă, cum se scriemă capitala celui din
armă canton — din Ardélu nu scimă de cătu Bra-
șovul și-lu numimă Kronstadt (Clușul ilu numimă
Klausenburg, Sibiulu Hermanstadt), ér celelalte ținu-
turi naționale, unde ni s'a păstratu în mare parte
numul și de unde au isvoritu atâtea fapte mari, ca
să împodobescă paginile de aură ale istoriei noastre,
sunt țeri în cari ne trebuie încă un Stanley și un
Brazza, ca să scimă, ce este în ele și ce se petrece.

Deși la 26 Marte st. n. 1884.

Stimate Dle Redactor! Precându D-Voștră și
corespondentele cunctatoru de sub Cibleșu alu „Gazetei
Transilvaniei“ îndesertă invitați pe Români de pe
aiet la cointelegere și la conlucrare pe tărâmulu poli-
ticu, la conchiãmare de vre-o conferință electorală
spre constituire — ca și prin alte municipie — a
clubului naționalu, și cauza națiunei pe aiet zace baltă,
— tristă și monotona situațiune: — pe atunci écă
ne scote din letargia și ne mai electriséză inimele
anunciulu „despre teatru român în Deșu“
unu așa rară evenimentu, care nu a fostă pe aiet de
12 ani, de cândă se produse societatea de diletanți a
d-lui Vasiliu Filipu, astăzi domnul preotă gr. c. în
Lăpușulu român (veđi „Gaz. Tr.“ Nr. 73—72).

În sêra de 22 Marte a. c. în sala clubului an-
glesi resună de pe scenă sonora limbă română, dându
societatea teatrală a d-lui G. Aug. Petculescu
dela Lagoșu „Pantelonulu roșiu“ comediã în 1 actă
tradusă din franceze de d-na M. Theodorini și „Bâr-
bații fermești“ comediã națională cu cântece în 3
acte de M. Pascali. — În 23 Marte a. c. s'au jucat
„Executorulu de Parisu“ comediã cu cântece în 2 acte
tradusă din franceze de d-na M. Theodorini, și „Ru-
nalile“ comediã națională cu cântece în 1 actă de
Vasile Alexandri.

Personele, cari compună această mică societate
sunt: d. A. Dobriceanu, d-na I. Dobriceanu, d-șora
E. Sorescu, d. d. G. M. Mihalescu, S. H. Constanti-
nescu, I. Bogoiu și Th. Ungurescu, și reproduse spre
mulțămirea generală, ceea ce atestéză datele aplause
benefice și rechiãmarea actorilor pe scenă după
 fiecare actă — în specialu d. directoru Petculescu,
d-na Dobriceanu și d. Mihalescu merită deplină laudă
pentru precisiunea interpretării rolurilor lor și pentru

pronunțarea cea clară — în a doua liniã trebuie să
lăudăm și pe ceilalți dñi membri ai junei societăți —
observă însă cu toate acestea, că pentru priceperea
mai bună a espresiunilor mai puțin usitate la noi
ar fi de doritu, ca domni actori să vorbescă și să
pronunțce ceva mai rar și mai precisu. Atunci și
străinii ar puté înțelege mai multu și mai bine. În
reprezentățiunile „Soldații români“ comediã națională
cu cântece în 2 acte de d. Vas. Alexandri și „Pro-
stulă la însurătore“, comediã cu cântece în 1 actă de
d. V. Alexandri date în 25 Marte a. c. a escelat d.
Petculescu, d-na și d. Dobriceanu, d-șora Sorescu, Mi-
halescu, Constantinescu.

Observă, că societatea a dată în Șomcuta-mare 9
reprezentățiuni teatrale; pe astăzi e anunțată aiet
penultima reprezentațiune cu piesele: „Paragraful 37“
sêu „Palestina în Iași“, comediã cu cântece în 2 acte
de I. Lupescu și „Vlăduța mamei“ sêu „Carte n'a în-
vêțatu“ și „âmbă la însuratu“ comediã cu cântece
în 1 actă de I. Lupescu.

Din anuțiu e lăsată afară cuvântulu
„Transilvania“ în urma unui ordinu poli-
țienescu. —

Mâne va fi ultima reprezentațiune, apoi societatea
va cercetă Năsêudulu și Sighetulu-Marmației, apoi
Aradulu. Esactitatea producerilor ne factă onore și ne
mări prestigiulu naționalu. Dorescu d-lui Petculescu
să-și înmulțescă membrii trupei cu actori noi, că se
pota jocă și piese mai mari, drame etc., apoi succesu
bună pre câmpulu Thaliei române! Înainte!!

P. Mureșianu.

Românizarea numelor evreesci.

Cetimă în „Alarma“ :

Jurnalulu „Fraternitatea“ din Buresci se bucură
vedându sporindu-se numêrul aceloră Evrei, cari își
schimbă numele „nu din vre-unu interesu personalu,
„ci pură și simplu spre a și-lu românisă“; ba, „vede
„luculă chiar așa departe, în cătu omeni, cari au
„deja unu nume literar (!) sêu sunt alt-felu bine cu-
„nosești (pote din pricina vre-unui falimentu),
„nu stau multu pe gânduri, spre a face acestu sa cri-
ficiu.“

Ne va iertă gazeta evreiescă din Bucuresci, decă
noi vomă arêtă vederi cu totul deosebite de ale sale.
Noi nu ceremă de locu acestu sacrificiu
de la Evreii din România, ba chiar din contra amă
dori, ca toți să aibă nume cu sunet cătu mai străin,
pentru ca toate șarlataniile făcute zilnic de ei să nu
le trecă pe socoteala Românilor :

Noi chiar din contra ceremă, să se facă o lege
specială și în această privință, și pe lângă publicarea
„obligatoriă“ prin „Monitorulu oficial,“ să se pună și
taxă cătu de mare pentru fie-care schimbare de nume.

Avemă în vedere cele ce se petrecă în Ungaria.
Legile unguresci pretindeau până acum o mulțime de
formalități pentru maghiarizarea numelor, între altele
și unu timbru de 5 florini pentru petițiune. Ungurii
mai noi, în dorința loră nebuună de a preface totu ce
este pe fața pământului în ungurescu, au scurtatu
multe din formalitățile dese, reducându și taxa de pe-
tițiune dela 5 fl. la 50 cruceri, ba s'au formatu și
societăți „pentru maghiarizarea numelor“, cari plă-
tescu dela sine și această taxă minimă.

Cine s'a profitat de aceste dispozițiuni ușurătoare?
În prima liniã Jidanii. Din cele vre-o 2000—2500
familii ce și-au maghiarisat numele în ultimii doi
ani, două treimi ($\frac{2}{3}$ parte) sunt jidane. Și care a
fostu rezultatulu acestoră maghiarisări dese de nume?
Confusiuni în registrele comerciale dela tribunale,
ușurarea șarlataniilor de totu soiulu etc. Finkelstein
Aron ese astăzi din temniță unde a fostu aruncat
pentru falimentu fraudulosu, mâne își maghiariséză
numele de familiã în Földváry, sêu Szécheney (nume
de baroni și grófi unguresci), celu de botez și-lu
schimbă singur în Árpád și peste 3—4 luni, ca un-
gură neaoș trece într'unu altă ținut și deschide
prăvălii cu banii agonisiți din falimentu și prin creditu
noou sub firma sa nouă, ca nu peste multă să potă
dă din noou falimentu.

Ca să punemă stavilă din capulu locului la ase-
menea încercături, și să nu dămă cu voia ocaziune la
noue șarlatanii, atragemă din nou atențiunea tuturor
autorităților competente și ceremă să se voteze legi
severe și cu privire la schimbarea sêu mai bine ro-
mânizarea numelor de familiã.

Diverse.

(Din Galați) ne sosi trista veste, că Doctorulu
Dimitrie Doca, cunoscutu și în societatea noastră ca
unu medicu foarte talentat, amabilu și c'unu zel

stăruitoru, a încetat din viață în florea junei nume-
rându abia 27 de ani. „Galațulu“, dice „Posta“, ce
apare în acelu orașu pierde în D-nulu Doca unu
membru alu sêu dintre cei mai folositori și mai di-
stinsi“. Fi-ai țerina ușoră!

(Junimea română din Clușiu) anuție mórtea me-
dicinistulu dela universitatea din Clușiu Ioane Ti-
peiu întâmplat în 21 Marte a. c. Fi-ai țerina ușoră!

(Comitetulu filantropicu din Tulcea) a alesu —
dice diartulu „Tulcea“ — o comisiune din sinulu sêu,
compusă din d-nii Paul Stătescu, Dimitrie Capeleanu,
Franțu Flam, Ornștein și N. Atănăsescu, pentru a împă-
rți la sêraci sumele, ce s'au adunatu din balurile de
caritate, ce numitul comitetu organizase în timpul
carnavalului. Această comisiune în zilele de 3, 4 și 5
curentu a distribuită la mai bine de 300 sêraci suma
de aprópe 1400 lei. Binecuvântari în toate limbele
ploau d'asupra capeteloră generoșiloră inițiatori.

(Populațiunea Dobrogei.) După o statistică, pu-
blicată de „Funcționarulu“, Dobrogea are 106,943 lo-
cutori. Județulu Constanța are 30,236 locutori, cari
se împartă: 8977 Români, 10,444 Turci, 9854 Bulgari,
3595 Tătari, 300 Greci, 51 Israeliti. Județulu Tulcea
are 76,707 locutori cari se împartă după naționali-
tate ast-felu: 22,200 Români, 21,861 Bulgari, 10,058
Israeliti, 788 Armeni, 308 deosebite naționalități.

(Revolta scolarilor dela gimnasiulu Alexandru
celu Bunu.) Diartulu iașianu „Liberalulu“ serie urmă-
toarele împrejurări: Unu elevu alu clasei a IV-a, nu-
mitu Vasiliu Eugeniu, fiindu dată în judecata conferen-
ței scolare, pentru necuviințe și insulte adresate profe-
sorelui Ventu și fiindu deja iertat până acuma de 2
ori, mai mult elevu din clasa IV-a au găsit de cu-
viință să mêrgă în corpore în cancelaria școlii și să
ceră ertarea acelu elevu. Fiindu invitați a se retrage
din cancelariã, ei s'au grămădită la ușa așteptându
eșirea profesorulu Ventu pentru a-i cere din nou
ertarea. De acolo s'au coboritu la porța școlii unde
după ce au fluertă pe unu altu profesor, care
eșia din școlă au încongiurată pe profesorulu
Ventu, amenințându-lu cu bătae la casă, decă le
voră refusa cererea. Abia scăpă profesorulu în
trăsură, elevii s'au luat după elu la locuința
sa, unde l'au insultat în modul cel mai gravă față
cu trecătorii. Apoi sêra érași au mersu la locuința lui,
insultându-lu și amenințându-lu cu bătae, de unde apoi
s'au retrasu întrecându stradele și făcendu scandalu
prin localuri publice, de unde i-a urmăritu poliția.
Pentru toate aceste fapte fiindu dată judecătii și pe-
depsiți cu escluderea din școlă, după cetirea pedepsei,
în fața tuturoră eleviloră, și a profesoriloră, s'au re-
voltat, făcendu acte regretabile, stricându geamuri,
bănei etc. Poliția și gendarmii reușiră a pune mâna pe
ei și i-au arestatu, apoi au fostu puși ér în libertate
după ordinulu d-lui prim-procuroră Teodoră. Pentru
faptele de revoltă comise în urmă, consiliulu profe-
soralu li-au agravat pedepsa, pronunțându contra ce-
loră doveditși părtași la revoltă, escluderea definitivă
din toate școlile din țeră.

Cercul Th. Sidoli

dela Pórta Vămii.

Astăzi Duminecă în 30 Marte 1884,

Duoe reprezentații brilante

Prima reprezentațiã se va începe după
amêdi la 4 ore, a duoa la 7 $\frac{1}{2}$ sêra.

Înainte de începerea și după finirea repre-
zentației luminate electrică a stradei.

La finea reprezentației pentru penultima oră :

O serată de carnevalu pe ghiatã

mare pantomimă în 11 tablouri cu jocu pe ghiatã la
lumină brilantă electrică. Tabloul finalu : Săniatulu în
timpu de viscolu.

Mâne Lună în 31 Marte 1884.

Reprezentatiã de onore

în beneficiulu multă agreatului călărețu-Jockey

Mister William Donel Cook

La finea reprezentației pentru ultima oră :

O serată de carnevalu pe ghiatã.

Beneficiantulu rógă onor. publică a participă în
numêru cătu mai mare.

Cu totă stima
Th. Sidoli, directoru.

Juliu Biró

recomandă onor. publicu **depositul său de ghete de dame și bărbați** bogat și asortat cu fabricate din întru și din străinătate, și asigură onorabililor mușterii pe lângă unu serviciu promptu cu prețuri eține articolele cele mai solide. Totodată se află în magazinul său **pălării de bărbați și de copii** de fasonul cel mai modernu cu prețurile cele mai eține.

Depositul, Strada Vamei Nr. 12 în casa lui Schmidt. 2-4

Spre știință!

Subscrisul aduce prin acesta la cunoștința onoratului publicu, că am luat în antreprisă exploatarea cunoscutelor ape minerale dela Elepatacu. Această exploatare va începe dela 1-a Aprilie viitoru. Dela această dată începîndu, aceste escelente ape voru începe a fi manipulate într'unu chipu raționalu cu totul deosebitu de celu întrebuintat pînă aci. Intrebuintarea de sticle ad hoc, solide și de coloru verde închisă va face în viitoru posibilă transportarea acestor ape la distanțele cele mai mari, fără a li-se altera întru nimica constituțiunea chimică: astfel, că ele voru putu fi întrebuintate ca apă de cură întocmai ca la isvorul lor. Pentru a evita ori ce fraudă imi permitu a face atentu pe on. publicu, că sticlele mele de coloru verde închisă sunt de unu litru; pe dopu au inscripțiunea: „Neuriehner S.“, pe periferia capsulei de pe dopu: „Előpatak, N. S.“ și în fine pe fundu: „Előpatak. Neuriehner.“

Cu vinderea apei minerale dela Elepatacu, atât în detal câtu și en gros, am însărcinat pe dl. A. Kassik, Strada căldărarilor Nr. 520, care e deobligat de a îngrijii de transportul în lați franco, respective în schimbulu embalagiului.

Prețulu unei lați à 50 sticle cu ladă și cu sticle cu totu, 8 fl. — prețulu unei lați cu 25 sticle 4 fl. 20 cr. — prețulu unei sticle de apă cu inapoierea sticlei 6 cr. v. a.

Elepatacu în 1884.

6-20

Cu totă stima

Neuriehner S.

Nr. 124.—1884.

2-3

Publicațiune.

Din partea comunității Telciu întabulate în comitatul Bistrița-Naseud prin acesta se aduce la cunoștința publică, cumcă din proprietatea ei înscrisă în protocolul funduaru Nr. 1 a comunei Telciu din pădurea de molidu, numită în dosul Strimbei, se va vinde pe calea licitațiunei publice unu teren de pădure de 1701 jughere 756° □ spre tăiere, respective spre folosire pe timpu de 17 ani.

Terminul de licitațiune se defige pe 20 Maiu 1884 la 10 ore a. m. la casa comunității Telciu. — Prețulu strigărei se statorosece per jugheru cu 15 fl. seu pentru totu terenul de vëndare cu 25.522 fl. v. a. Oferte scripturistice nu se primescu. Fiecare licitantu e obligat a depune ca vadiu suma de 5000 fl. v. a. în bani gata și totu unadată prin documente demne de încredere și valide a-și documenta starea averei și purtarea sa morală.

Vadiulu cumpărătorului se reține și se compută în rata din urmă a prețului de cumpărare, avëndu cumpărătorulu afară de aceea a se mai obliga, că va depune îndată după finirea licitațiunei în bani gata tangentele din prețulu cumpărării plătilu la 1 Ianuaru și 1 Aprilie 1884 cu 1250 fl. v. a. precum și spre acoperirea speselor cauzate cu pregătirea planurilor de economisare referitoare la această vëndare de pădure a mai depune încă 3600 fl. v. a.; care sumă din urmă însu nici se va compută în prețulu cumpărării și nici se va mai replăti cumpărătorulu.

Celelalte condițiuni referitoare la această licitațiune se pot vedea ori și cându la subscrisulu oficiu comunalu.

Dela oficiulu comunei

Telciu în 20 Martiu 1884.

Nestor Ganea,
notar.

Ion V. Pupeze,
primariu.

Unicul mod mai bun și mai ețin pentru comande!

Articolele și obiectele înșirate aci, se pot procura dela firmele cele mai renumite, mai eține și mai sigur, esclusiv numai prin redacțiunea dela „Nemzetközi Hirdető“ (Budapesta VII. Károlykör 7).

Se asigură următoarele avantaje: 1. Se trimite numai articli și obiecte de calitate escelentă, numai dela firmele cele mai renumite, numai cu prețurile originale și numai după tarifele originale. 2. Celu ce va recomanda prin o singură cartă de corespondință își pote implini tote lipsele și-și cruță spelele de transportu separat. 3. Din prețulu articulelor și obiectelor însemnate cu sté se iertă 10%, ér obiecte cu prețu peste 10 fl. se trimite francate. 4. Comandele și corespondințele le efectuim gratis. Spedițiunile le efectuiese speditorulu de primul rang Béla Vajda.

Pentru ori-ce speduire garanția întreită: a firmei, a speditorului și a lui „N. H.“

I. Articule de lecuire.

Rachiu săratu de Brázay. Cu efectu forte bun, pentru 42 bóle diferite. Nu pote lipsi din nici o casă. Prețulu 80 și 40 cr.

Cafea Hungaria de Ant. Szalády. Cu efectu forte bun pentru cei ce suferu de stomacu seu cataru de mațe ș. a. Efectu estraordinaru pentru cei ce pătimescu. Neprețuibil pentru cei sănătoși. Unu chilo 1 fl. 20 cr.

Emplastrulu universalu de Forty. Pentru vindecarea momentană a oricărei rane. După tarifa. Unsore universală pentru rane, de M. Weiss Prețulu 30 și 50 cr.

Berea de sănătate de J. Hoff. Butelia 60 cr. — Zaharicale-malata 20 cr. — Extractu de malata 70 cr. — Berea lui B. Strauss pentru peptu, pilule rēcoritoare și pastile de peptu. După tarifa. — **Pilule de sănătate carpatine** 21 cr. din magazinulu lui Friedrich. Bune contra tusei, serofulei și durerii de peptu.

Articule de lecuire din magazinulu lui Iosifu Török: Oleu pentru crescerea barbei 2 fl. 60 cr. Vas bravais 3 fl. — In deosebi se recomandă:

Esenta de ochi de Dr. Lebois, apa de cura pentru ochi, din Francia cu efectu neprețuiberu și spre întărirea ochiloru sănătoși, în câtu nu pote lipsi din nici o familiă neincungiratu de lipsă pentru ochi debili, suferitori și preste totu pentru ori-ce bóla de ochi, pentru că este recomandat de cei mai renumiți medici. Afară de J. Török se mai capătă la conducătorulu L. Müller, strada Soroksár 4. Prețulu unei sticle 90 cr.

Esenta de pelin. Medicină premiată cu medalia de aur, bună în casu de cataru de intestine, în lipsa de apetitu etc. Mestecat cu vinu roșu, dá celu mai bun pelin. Afară de I. Török se mai pote capătă la Iacobu Müller (strada Rostely — casa propriă) prețulu 50 cr. Butelia mare (1½ litru) 3 fl. 50 cr.

Pânză pentru podagristi din farmacia lui I. Török.

„Săpunu de plante-sultană“ de Nemenesek, contra bólelor de piele, pete de ficatu și de sóre, mătreața și migrenă. Prețulu 35 cr.

Afară de acestea ori-ce articule de lecuire după tarifa.

II. Articule de toaletă.

Pudră „Blaha“ din parfumeria lui M. Müller Totu de acolo se capătă tote soiurile de articule de toaletă și parfumerii.

„Juno cremă“, compusă din substanțe nestriciose, fără minerale, contra petelor de ficatu și de sóre 1 fl. 50 cr. „Juno pasta“ face pelea alba ca néua 2 fl.; „Juno pudră“ 60 cr. recomandat forte de instituttele chimice din Viena și Budapesta. Tote aceste sunt forte căutate.

Văpsé nouă ungarică pentru peru, care redă coloru originală, de Tokody, Prețulu 2 fi. 50 cr.

Săpunu aromaticu Sultană, neincungibilu în odaia de toaletă, efectulu recunoscutu, 3 bucăți 1 fl. de Nemenesik.

Alifă pentru crescerea perului. Secretu familiaru a lui R. Hausner. Prețulu 1. fl. 40 cr. Afară de acestea ori-ce articule de toaletă.

III. Articule de economiă și de economiă casnică.

Fabricatele „Primei fabrici ungarice de unsore négră pentru pei“. Unsore négră pentru pei 1 fl. 20 cr. galbină 1 fl. 50 cr. Lacu duplu venețianu 60 cr. de Nemenesek, furnisorulu curții archid. Iosifu. Furnisoru la miliția etc.

Cleiu rece universalu de Singer pentru lipirea vaselor, sticlelor, lennelor, pipe-lor și a peiloru. 20 cr.

Lacu de Mosánszky. Curățitoru de metalu, de Nemenesek 10 cr. Pravă de insecte de

Polsch 1 fl. Pravă pentru stîrpirea cloșaniloru de Reiss 1 fl.

Afară de acestea ori-ce articli de economiă și de economiă casnică cu prețulu originalu.

Marfe de modă, vestminte.

Marfe de modă și vestminte albe pentru bărbați, de L. Karikás. Vestminte albe de sănătate și îmbrăcăminte de dr. August Jäger din magazinulu principalu din Budapesta. Pelării din fabrica lui N. Nyerges.

Marfe de modă pentru dame dela furnisorii de curte Monasterly și Kuzmik. Vestminte femeesce de Friedrich, fostu croitoru a lui Alter și Kiss.

Ghete (tipic) din fabrica lui Stefan Lörinez, pentru bărbați, dame și copii.

Afară de acestea orice marfe, cu prețulu originalu de tarifa.

Diverse.

Se recomandă productele de spirtu, drojii de bere, liqueur, rum și esența de oțetu, din fabrica societății Gschwindt. Fabrica și baia: Józsefváros, Üllői ut. Magazinulu principalu: Károly körut 17, în casa baronului Oreczy.

Mobile dela prima societate industrială de mobile. Seamnă de exceleția pentru 16 scopuri de C. Schöberl. Srine de bani, de Fr. Wiese, furnisoru la curte. **Mobile de feru,** de H. Stitz. **Imbrăcăminte de patu,** dela furnisorulu curții T. Hüttl.

Sticlării din fabrica lui Stölzle și fii, din fabrica lui B. Kocsik. **Requisite pentru cai** de L. Sziget. **Requisite de gimnastică,** unelte, petri de móră, requisite de cină, de Geitner și Rausch.

Biliarde și mese de jocu de J. Gyöngyösy. „Ariston“ instrumentu musicalu ce cântă de sine, 25 fl., din magazinulu principalu. „Orchestra“ orchestra admirabilă, cântă de sine, dela 1000 fl. în susu, din fabr. princip. **Clavire** din fabrica lui Lédeczy.

Pusei de vênatu, pistole etc. la furnisorulu de curte Kirner. **Requisite de vênatu** și pentru călătoriă, dela T. Kertész.

Mașine economice, de N. Fehér. **Mașine de cusut** de Neidlinger. Instrumente necesare pentru măiestrii de Geitner și Rausch.

Cele mai eminente vinuri spumegătoare din Francia dela L. Müller, reprezentantele firmei Jaques Louis Frères în Budapesta Grand vin de la couronne 3 fl. 80 cr. Carte blanche 1-ére choiș 3 fl. 50 cr.

Esențe pentru gătirea liqueurilor de ori-ce soi, din fabrica lui A. Watterich.

Portrete frumoșe succese din laboratorulu lui J. Neumann. **Zugrăvite** cu cărbune 3 fl., cu cretă 6 fl., cu oleu (mărimea întregă) dela 8 fl. în susu. **Icônele** se predau nevătimate. **Stindarte** cu portrete pentru alegeri, din laboratorulu lui J. Neumann.

Lueruri de gravură, sigile, stampili, marea de sigilă, monograme, cu prețulu cel mai ețin.

Din farmacia lui Faczányi se capătă următoarele articule de lecuire: **I. Muștarulu dulce de Faczányi** Cu efectu strordinaru și eminentu siguru contra catarului, guturalu de mațe și de stomacu etc. în casu de lipsă de apetitu, recunoscutu de mai multu cu recomandațiuni numeroșe, veritabile și sincere. Prețulu: 1 fl. seu 50 cr. — **2. Săpunu Fhenil,** celu mai bunu săpunu de lecuire 1 fl. — **3. Rachiu săratu** în compozițiunea cea mai veritabilă, uniculu cu efectu siguru, 80 și 40 cr. — **4. Hărtia contra rheumei,** vindecă momentan ori-ce durere de dinți, capu și rheumă.

C'unu cuventu, orice obiectu și articulu, se prepară și trimite conformu tarifei tipărite.

Primulu locu centralu de speduire a tuturor productelor, articulelor și fabricatorulu de esportu din Ungaria (vin de Tócai, menes, din ținutul Balaton, prin L. Vomossy, bere de Kőbánya, dela Dittrich și Gottschlig, pipe de Semnitz dela F. Heller feru ungurescu, oțel etc. dela P. C. Vadhus, lampe, hărtia, săpunu, paprică (ardeiu) de Seghedinu etc.) procurându-le tote dela isvoarele cele mai directe, cu prețuri fiesate și cu prețulu stabilitu în tarifa respectivelor firme. E de ajunsă a adresă o cartă de corespondință la redacțiunea:

„Nemzetközi Hirdető.“

(Budapesta VII. Károly körut 7.)

Efectuire promptă, onorabilă și grabnică.

6-7

Editoru: **Iacobu Mureșianu.**

Tipografia: **Ioanü Gött și fiu Henricu.**

Redactoru responsabilu: **Dr. Aurel Mureșianu.**